

Vestfjarðastofa

Viðhorf til orkumála og til Hvalárvirkjunar á Ströndum
Mars 2019

Efnisyfirlit

Bls.

- 3 **Framkvæmdalýsing**
- 4 **Helstu niðurstöður**
 - Ítarlegar niðurstöður**
 - 7 Sp. 1 Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart vatnsaflsvirkjunum?
 - 10 Sp. 2 Næst er spurt um Hvalárvirkjun sem fyrirhuguð er í Ófeigsfirði á Ströndum á Vestfjörðum. Hversu hlynt(ur) eða andvíg(ur) ertu virkjun Hvalár á Ströndum?
 - 13 Sp. 3 Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á búsetu á Vestfjörðum?
 - 16 Sp. 4 Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á atvinnuuppbyggingu á Vestfjörðum?
 - 19 Sp. 5 Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á samgöngur á Vestfjörðum?
 - 22 Sp. 6 Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á raforkumál á Vestfjörðum?
 - 25 Sp. 7 Hefur þú á síðustu 12 mánuðum orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun um Hvalárvirkjun á Vestfjörðum?
- 28 **Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna**
- 29 **Vigtun**

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Vestfjarðastofu
Markmið	Að kanna viðhorf til orkumála og til Hvalárvirkjunar á Ströndum
Framkvæmdatími	8. - 20. mars 2019
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1424 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4029601

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1424
Svara ekki	626
Fjöldi svarenda	798
Þátttökuhlutfall	56,0%

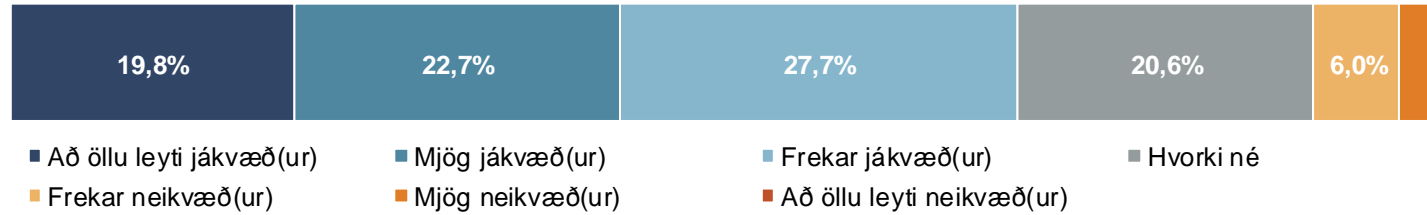
Reykjavík, 21. mars 2019

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

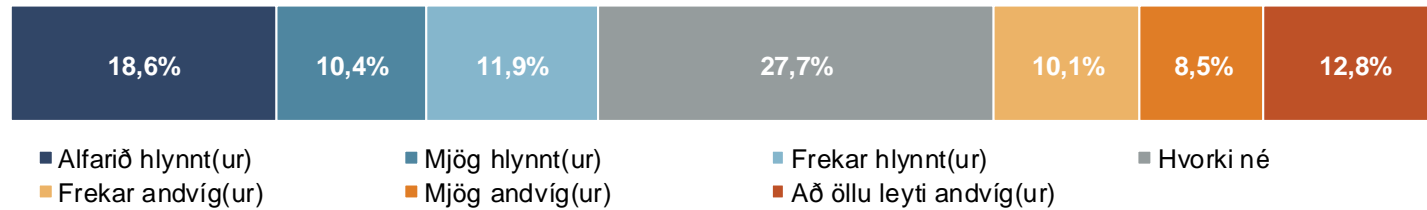
Íris Björg Birgisdóttir
Signý Lind Heimisdóttir

Helstu niðurstöður

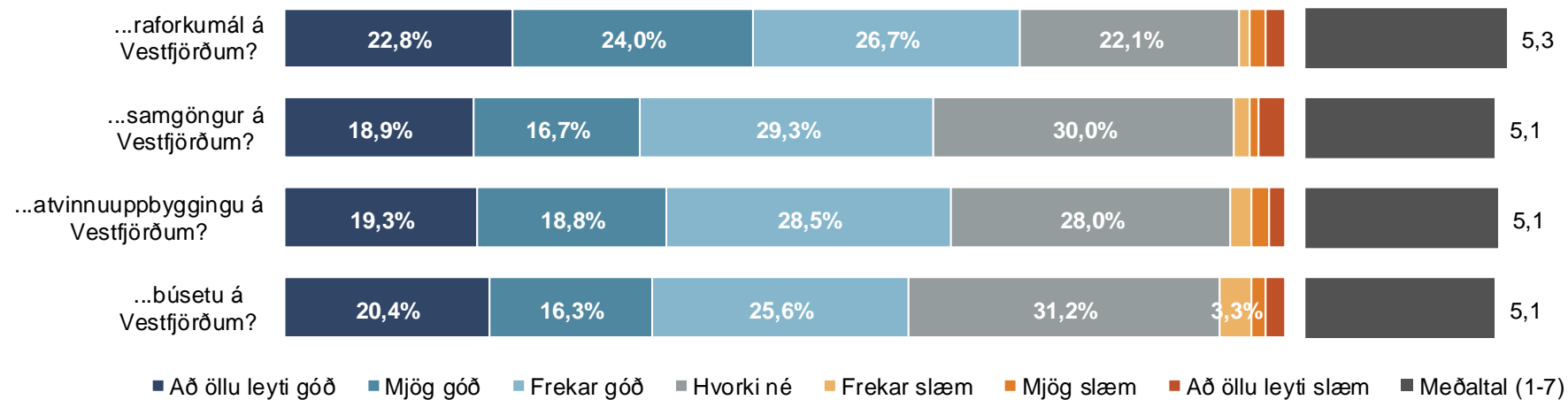
Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart vatnsaflsvirkjunum?

Hversu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ertu virkjun Hvalár á Ströndum?

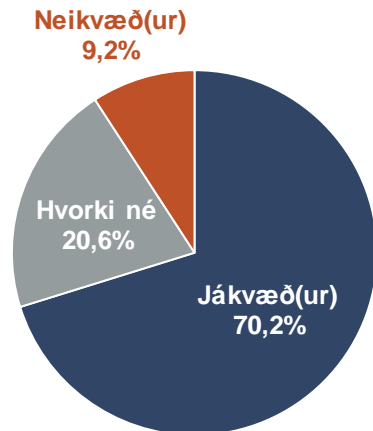
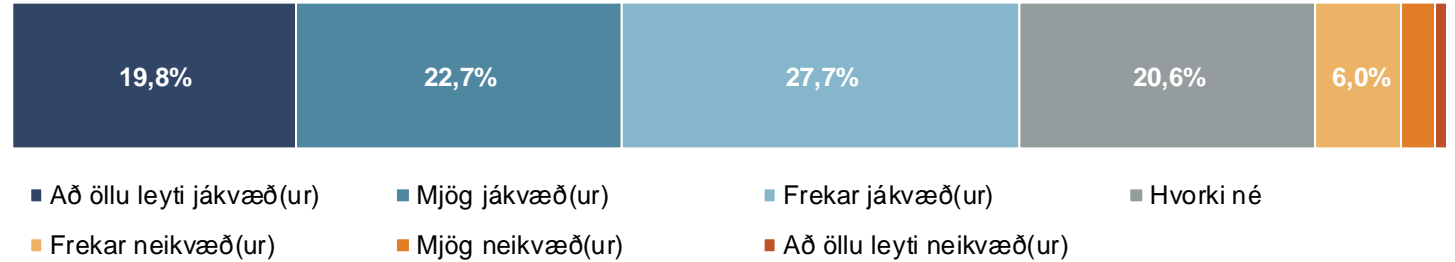
Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á...

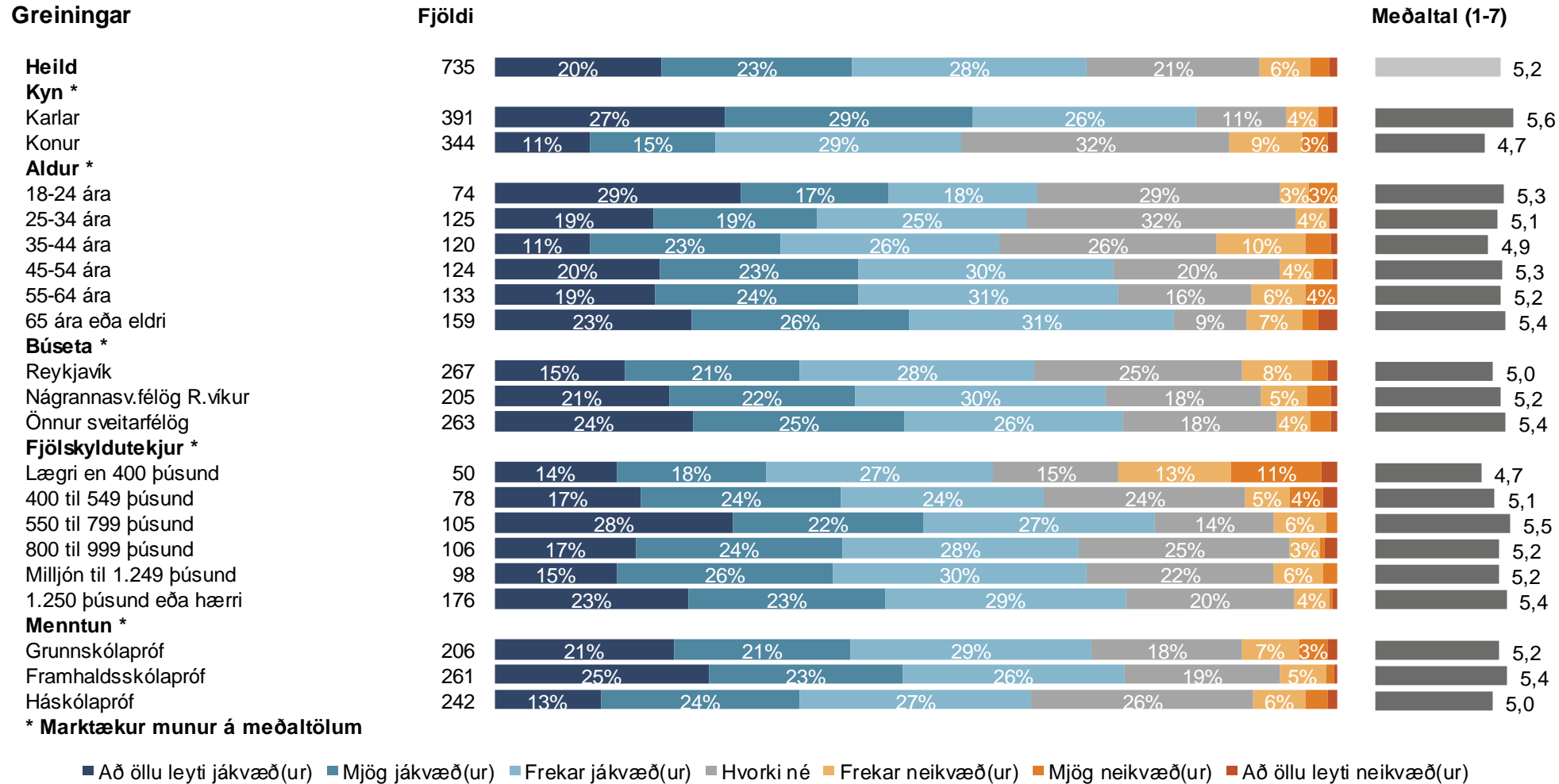
Ítarlegar niðurstöður

Sp. 1. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart vatnsaflsvirkjunum?

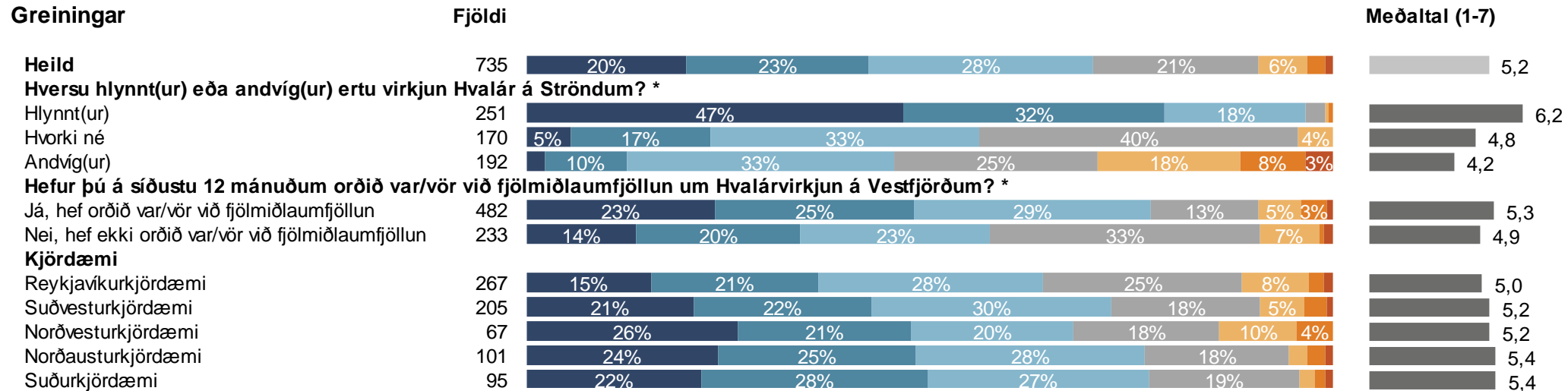
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti jákvæð(ur) (7)	146	19,8	2,9
Mjög jákvæð(ur) (6)	167	22,7	3,0
Frekar jákvæð(ur) (5)	204	27,7	3,2
Hvorki né (4)	152	20,6	2,9
Frekar neikvæð(ur) (3)	44	6,0	1,7
Mjög neikvæð(ur) (2)	17	2,3	1,1
Að öllu leyti neikvæð(ur) (1)	7	0,9	0,7
Jákvæð(ur)	516	70,2	3,3
Hvorki né	152	20,6	2,9
Neikvæð(ur)	67	9,2	2,1
Fjöldi svara	735	100,0	
Tóku afstöðu	735	92,2	
Tóku ekki afstöðu	63	7,8	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,2		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 1. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart vatnsaflsvirkjunum?

Sp. 1. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart vatnsaflsvirkjunum?

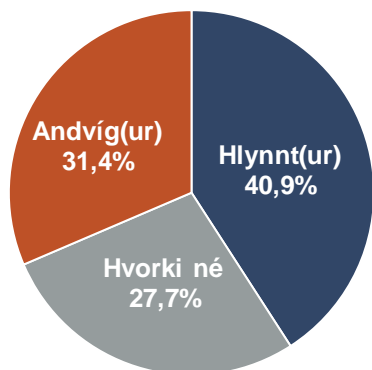
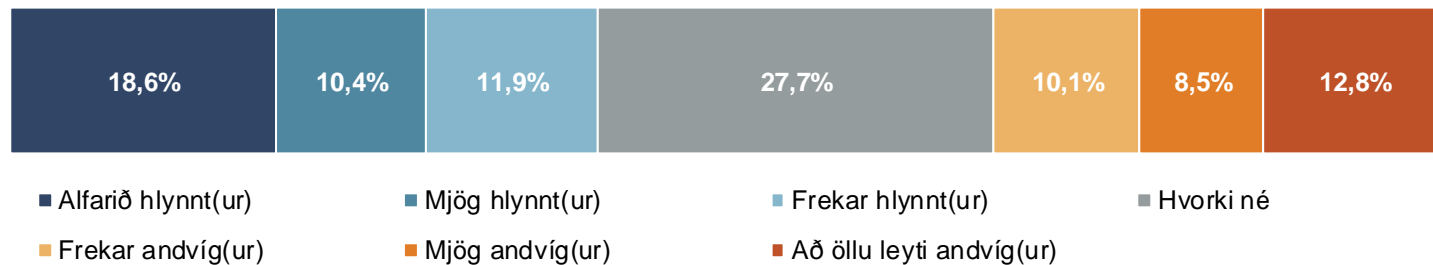

* Marktækur munur á meðaltölum

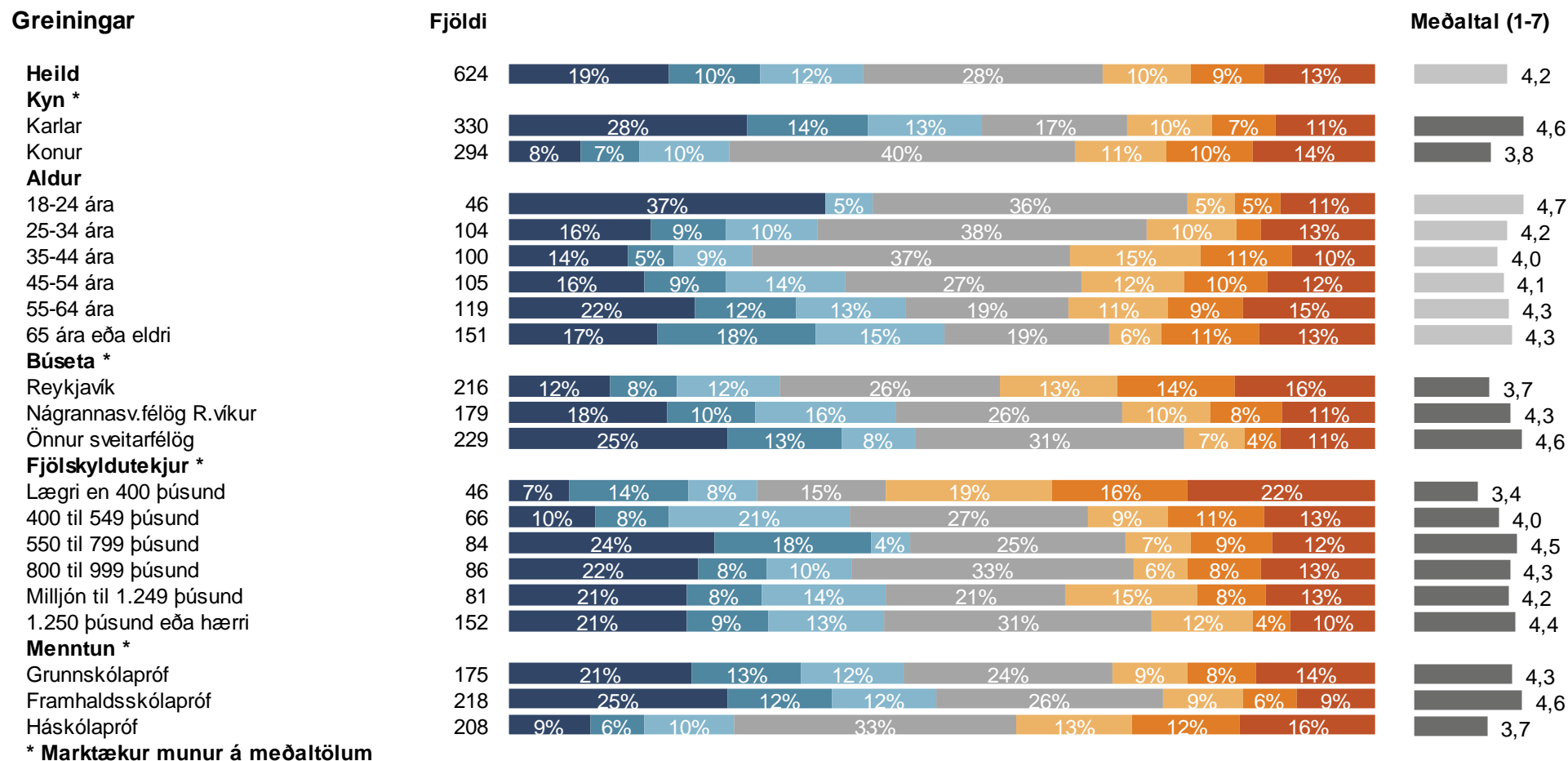
■ Að öllu leyti jákvæð(ur) ■ Mjög jákvæð(ur) ■ Frekar jákvæð(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar neikvæð(ur) ■ Mjög neikvæð(ur) ■ Að öllu leyti neikvæð(ur)

Sp. 2. Næst er spurt um Hvalárvirkjun sem fyrirhuguð er í Ófeigsfirði á Ströndum á Vestfjörðum. Hversu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ertu virkjun Hvalár á Ströndum?

	Fjöldi	%	+/-
Alfarið hlynnt(ur) (7)	116	18,6	3,1
Mjög hlynnt(ur) (6)	65	10,4	2,4
Frekar hlynnt(ur) (5)	74	11,9	2,5
Hvorki né (4)	173	27,7	3,5
Frekar andvíg(ur) (3)	63	10,1	2,4
Mjög andvíg(ur) (2)	53	8,5	2,2
Að öllu leyti andvíg(ur) (1)	80	12,8	2,6
Hlynnt(ur)	255	40,9	3,9
Hvorki né	173	27,7	3,5
Andvíg(ur)	196	31,4	3,6
Fjöldi svara	624	100,0	
Tóku afstöðu	624	78,2	
Tóku ekki afstöðu	174	21,8	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	4,2		
Víkmörk ±	0,2		

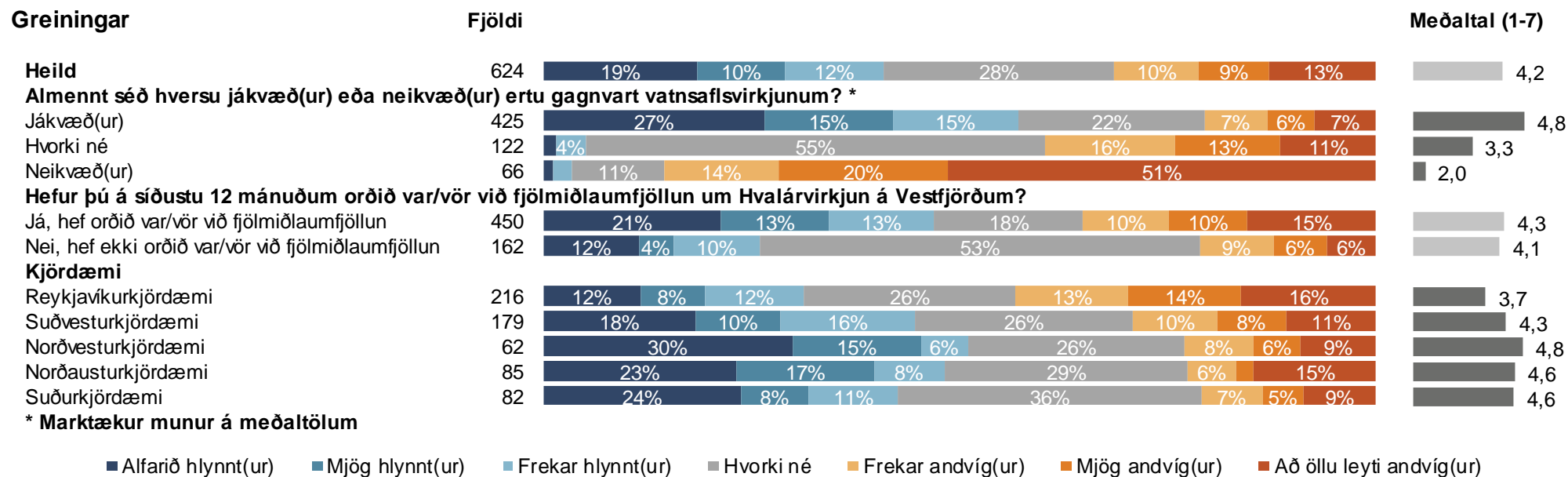
Sp. 2. Næst er spurt um Hvalárvirkjun sem fyrirhuguð er í Ófeigsfirði á Ströndum á Vestfjörðum. Hversu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ertu virkjun Hvalár á Ströndum?

* Marktækur munur á meðaltölum

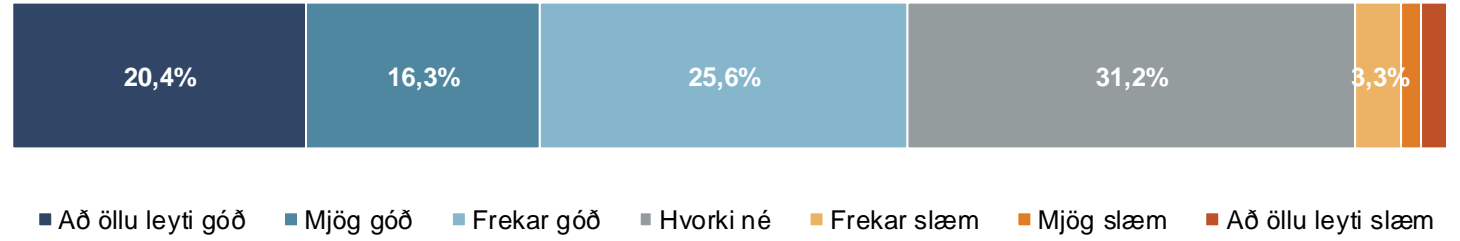
■ Alfarið hlynnt(ur) ■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur) ■ Að öllu leyti andvíg(ur)

Sp. 2. Næst er spurt um Hvalárvirkjun sem fyrirhuguð er í Ófeigsfirði á Ströndum á Vestfjörðum. Hversu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ertu virkjun Hvalár á Ströndum?

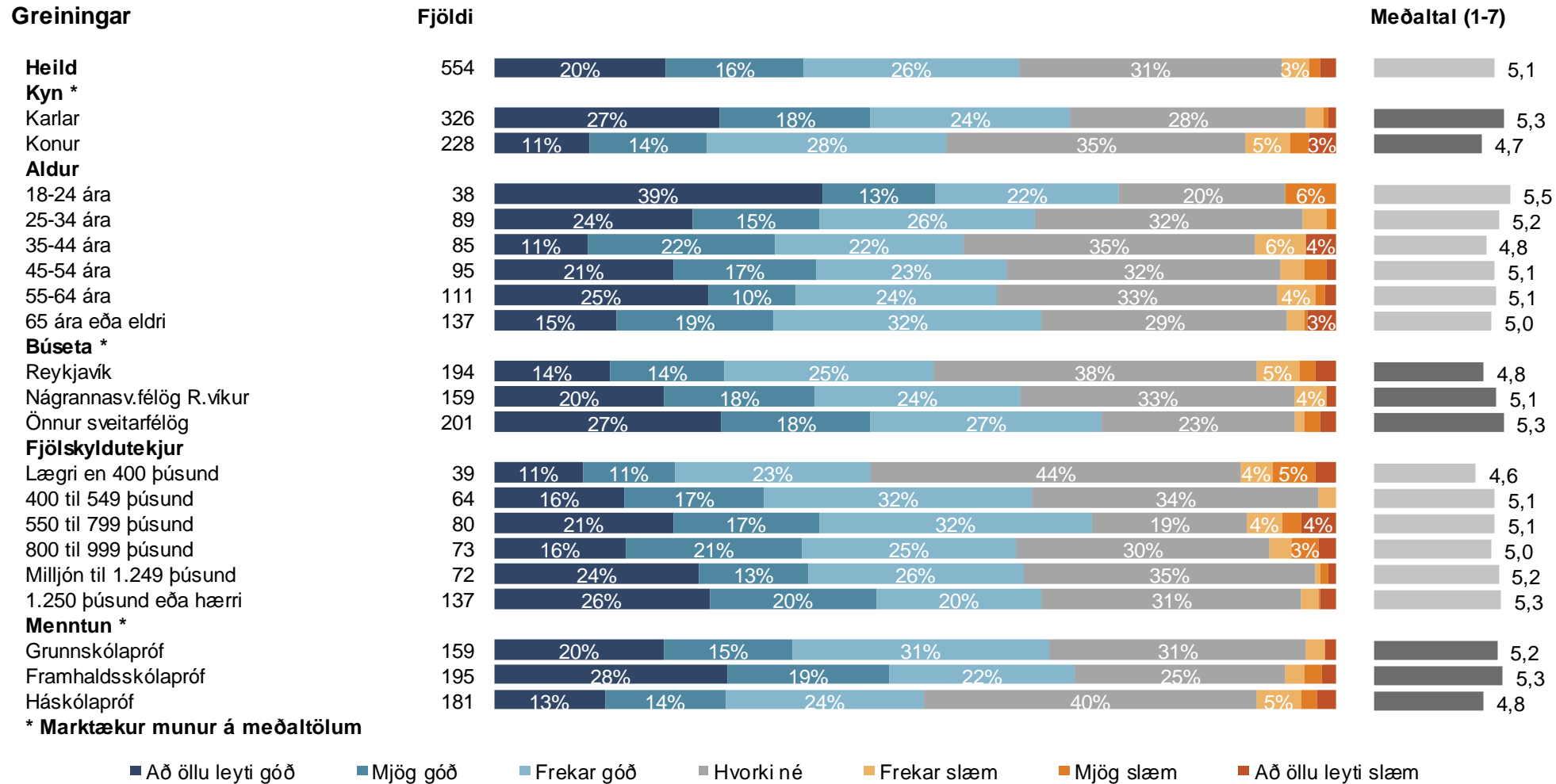

Sp. 3. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á búsetu á Vestfjörðum?

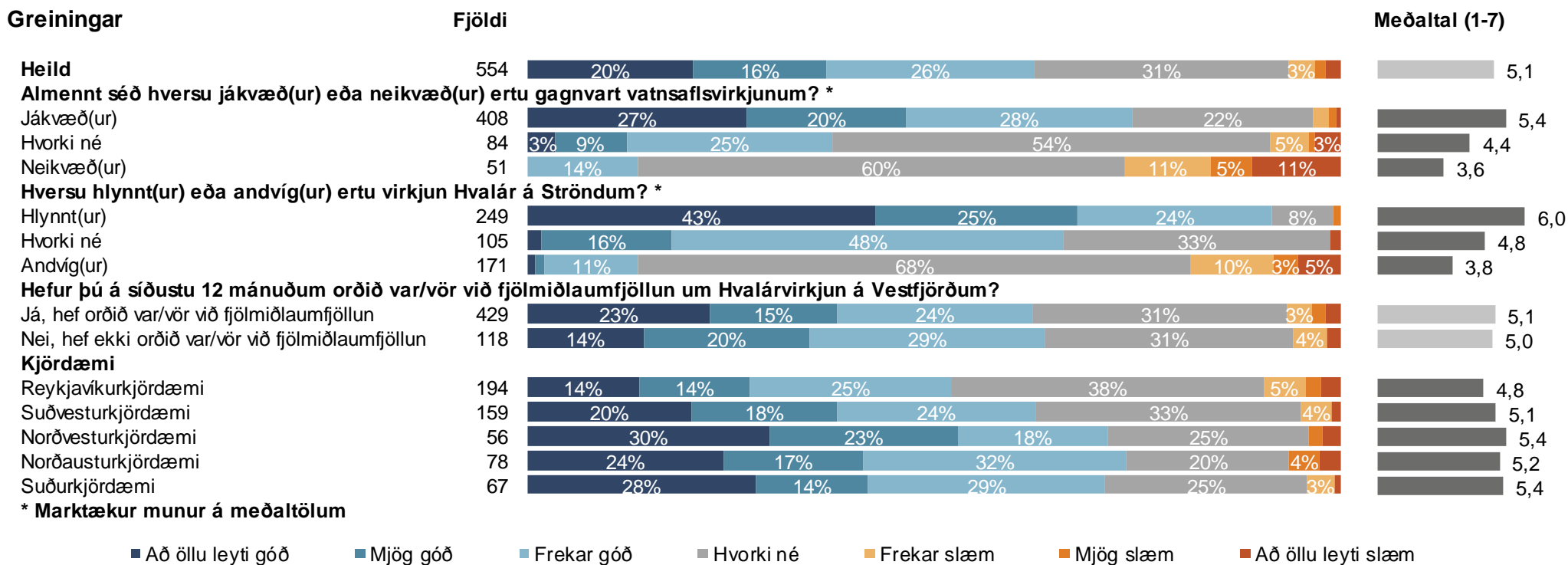
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti góð (7)	113	20,4	3,4
Mjög góð (6)	90	16,3	3,1
Frekar góð (5)	142	25,6	3,6
Hvorki né (4)	173	31,2	3,9
Frekar slæm (3)	18	3,3	1,5
Mjög slæm (2)	7	1,3	1,0
Að öllu leyti slæm (1)	10	1,9	1,1
Góð	346	62,3	4,0
Hvorki né	173	31,2	3,9
Slæm	36	6,5	2,1
Fjöldi svara	554	100,0	
Tóku afstöðu	554	69,5	
Tóku ekki afstöðu	244	30,5	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,1		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 3. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á búsetu á Vestfjörðum?

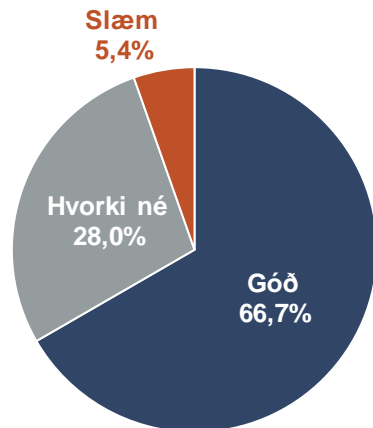
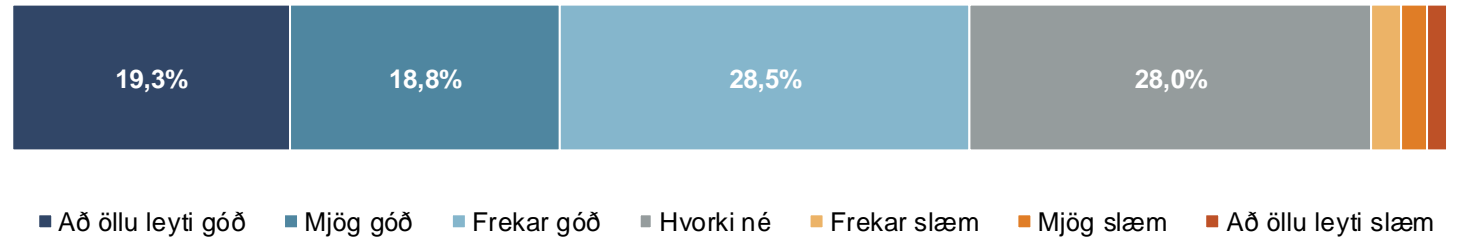

Sp. 3. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á búsetu á Vestfjörðum?

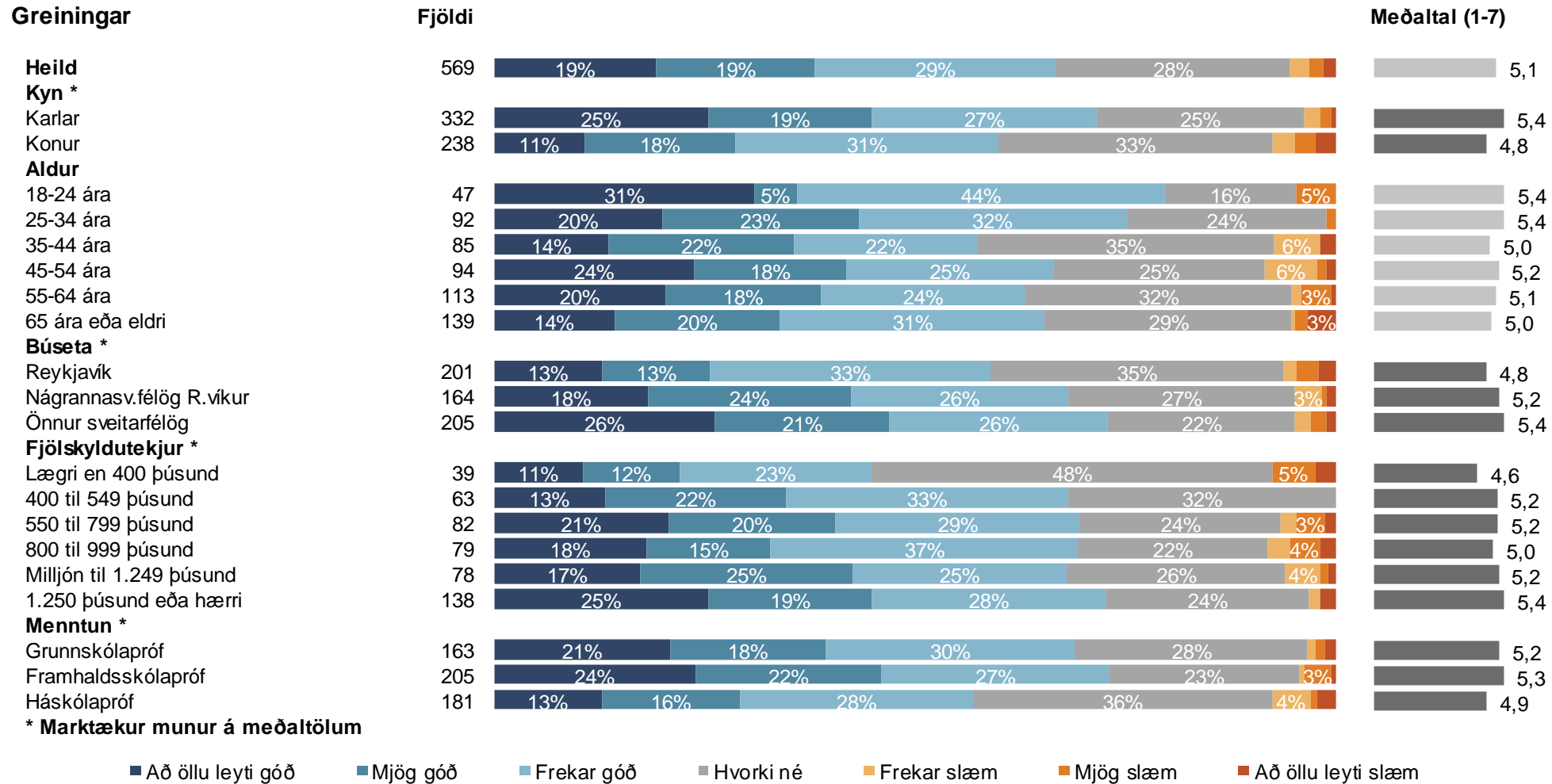

Sp. 4. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á atvinnuuppbyggingu á Vestfjörðum?

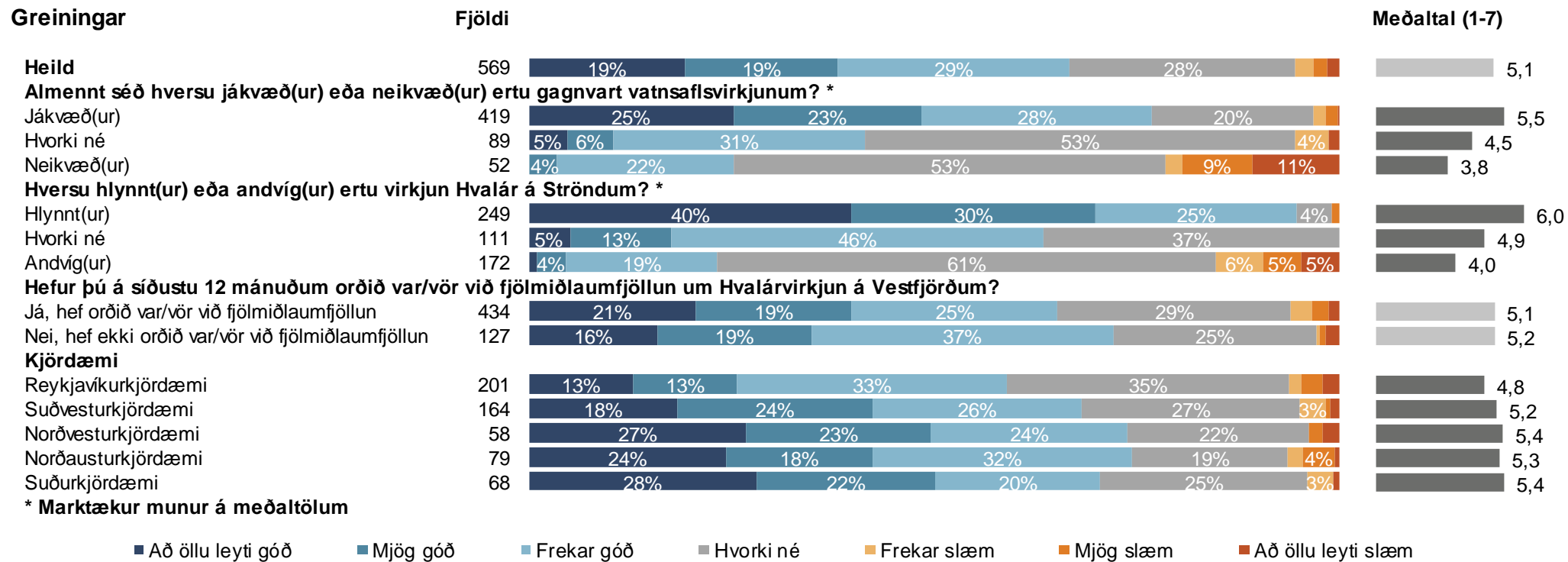
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti góð (7)	110	19,3	3,2
Mjög góð (6)	107	18,8	3,2
Frekar góð (5)	162	28,5	3,7
Hvorki né (4)	159	28,0	3,7
Frekar slæm (3)	12	2,2	1,2
Mjög slæm (2)	10	1,8	1,1
Að öllu leyti slæm (1)	8	1,4	1,0
Góð	380	66,7	3,9
Hvorki né	159	28,0	3,7
Slæm	31	5,4	1,9
Fjöldi svara	569	100,0	
Tóku afstöðu	569	71,3	
Tóku ekki afstöðu	229	28,7	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,1		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 4. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á atvinnuuppbyggingu á Vestfjörðum?

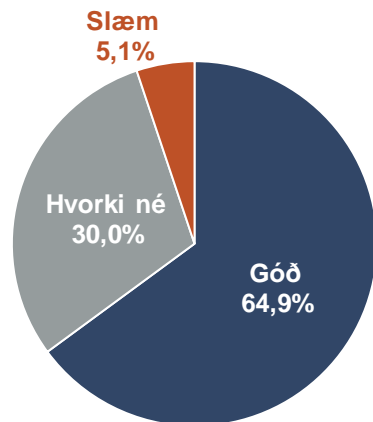
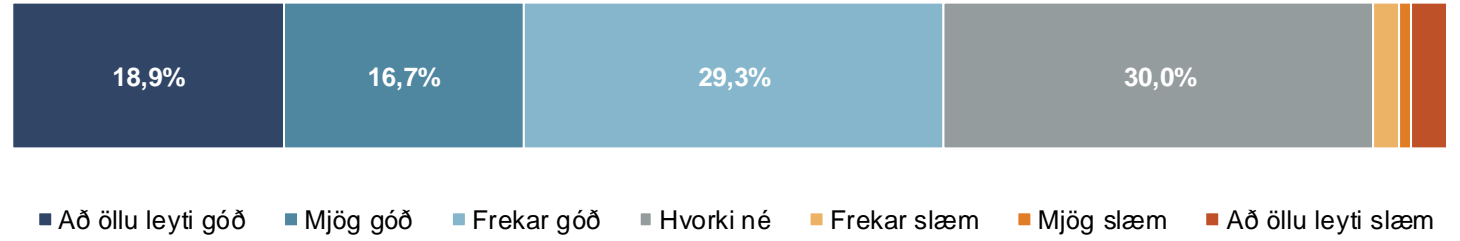

Sp. 4. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á atvinnuuppbyggingu á Vestfjörðum?

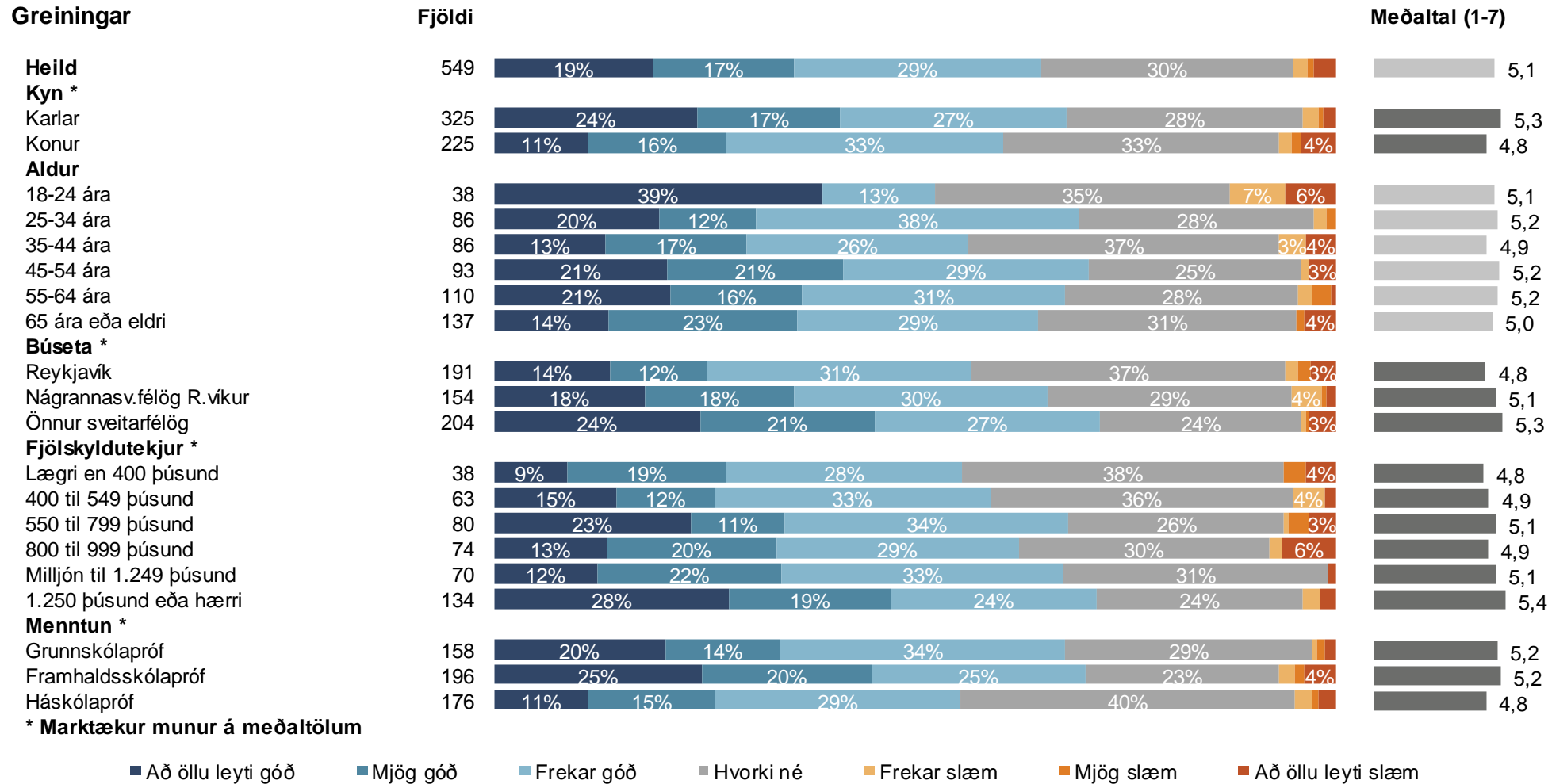

Sp. 5. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á samgöngur á Vestfjörðum?

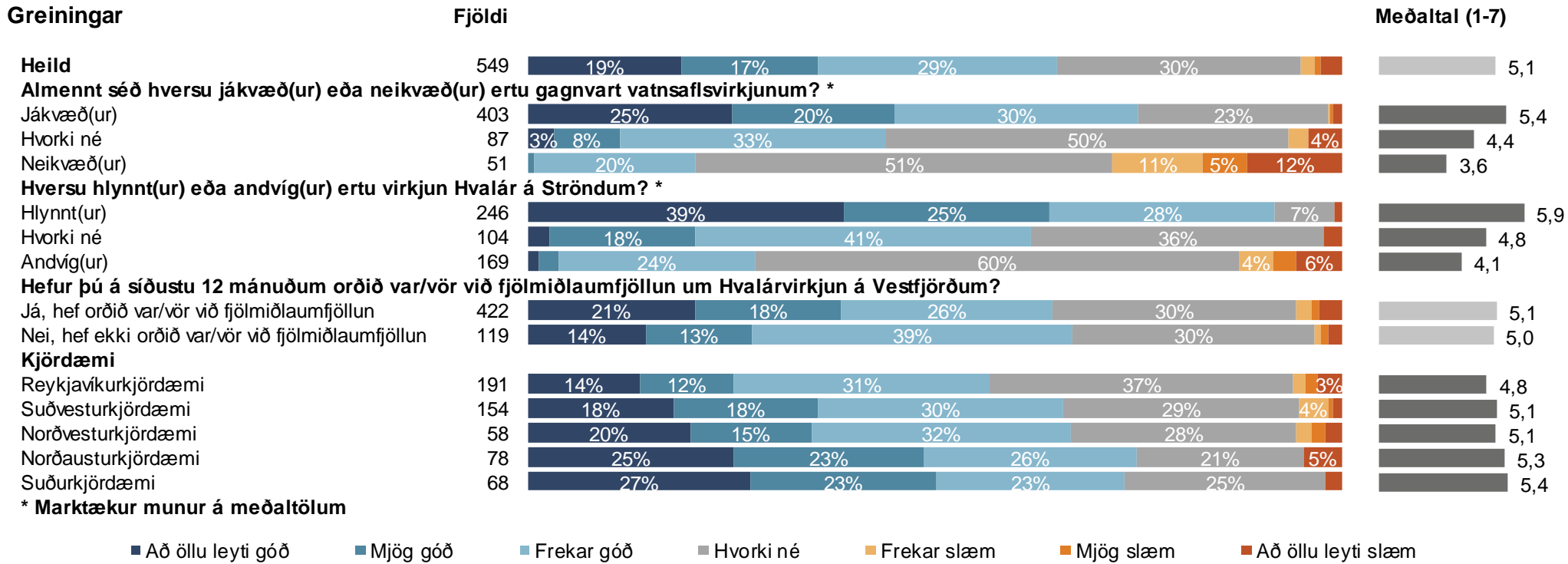
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti góð (7)	104	18,9	3,3
Mjög góð (6)	92	16,7	3,1
Frekar góð (5)	161	29,3	3,8
Hvorki né (4)	165	30,0	3,8
Frekar slæm (3)	9	1,7	1,1
Mjög slæm (2)	5	0,9	0,8
Að öllu leyti slæm (1)	14	2,6	1,3
Góð	357	64,9	4,0
Hvorki né	165	30,0	3,8
Slæm	28	5,1	1,8
Fjöldi svara	549	100,0	
Tóku afstöðu	549	68,8	
Tóku ekki afstöðu	249	31,2	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,1		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 5. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á samgöngur á Vestfjörðum?

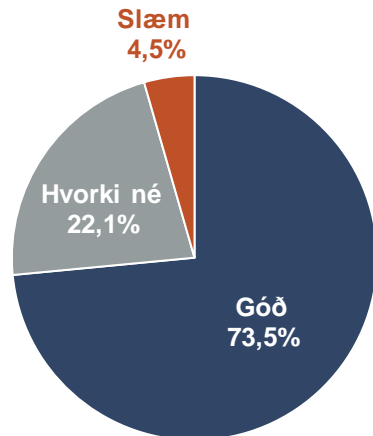
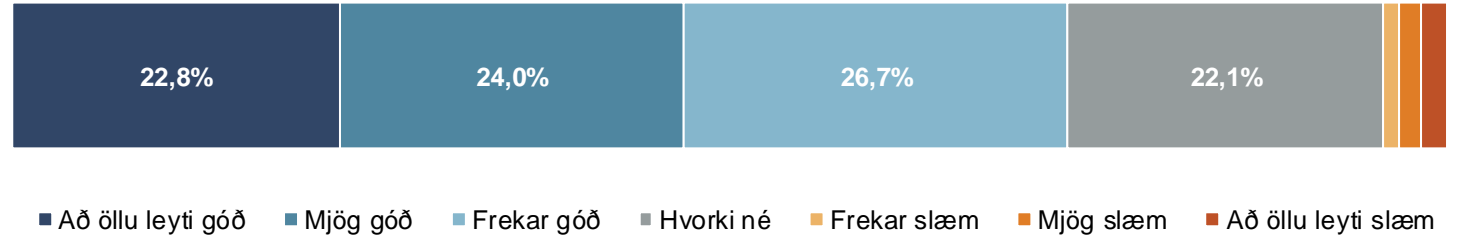

Sp. 5. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á samgöngur á Vestfjörðum?

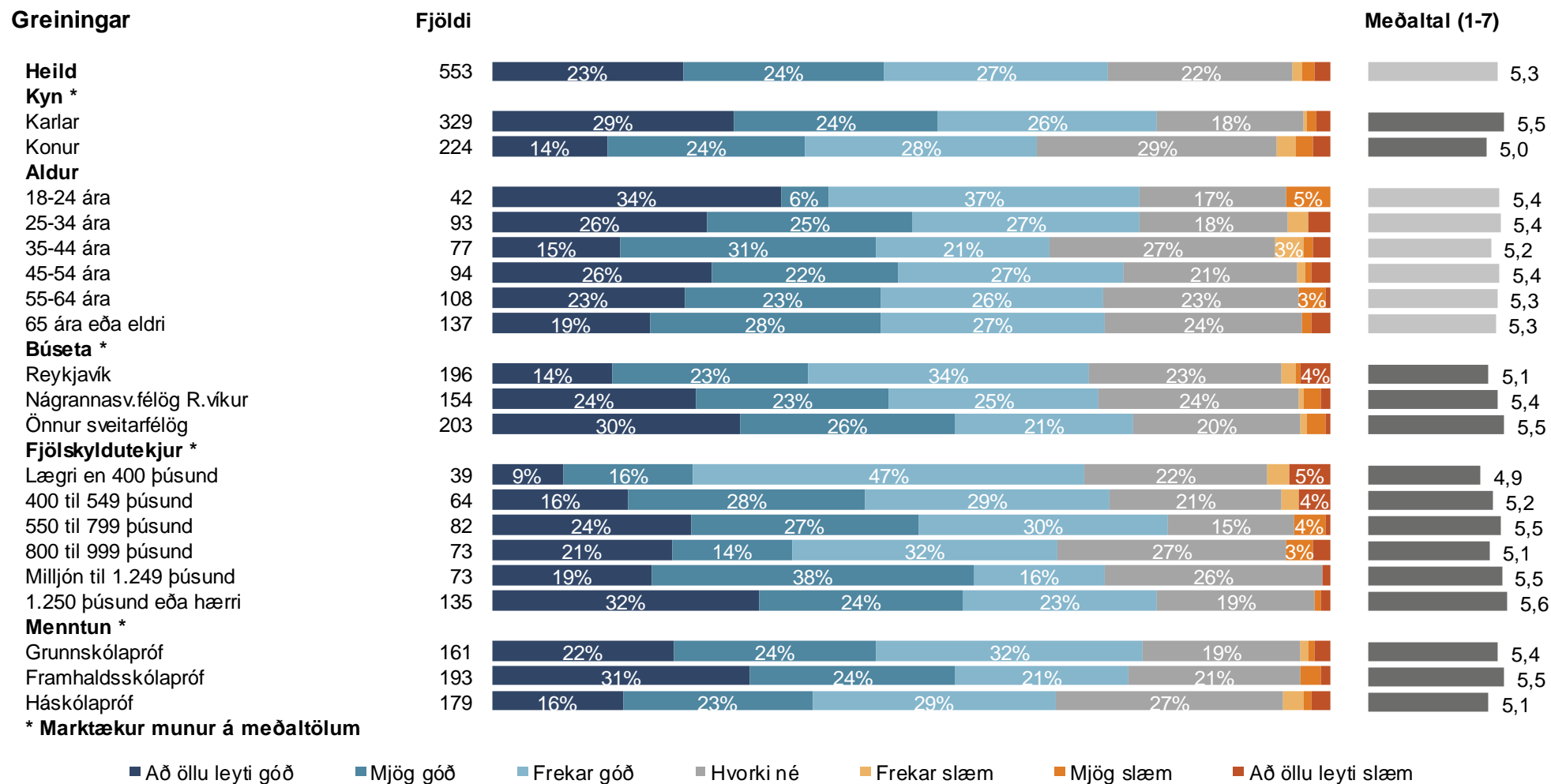

Sp. 6. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á raforkumál á Vestfjörðum?

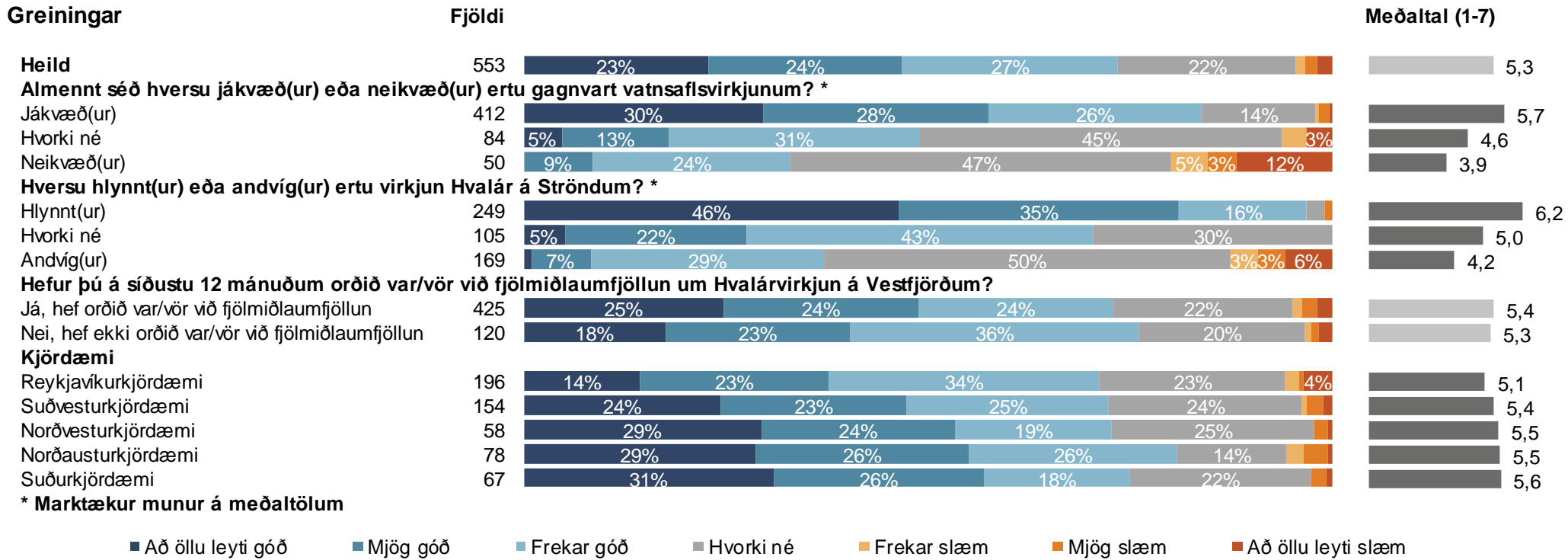
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti góð (7)	126	22,8	3,5
Mjög góð (6)	133	24,0	3,6
Frekar góð (5)	148	26,7	3,7
Hvorki né (4)	122	22,1	3,5
Frekar slæm (3)	6	1,0	0,8
Mjög slæm (2)	9	1,6	1,0
Að öllu leyti slæm (1)	10	1,8	1,1
Góð	406	73,5	3,7
Hvorki né	122	22,1	3,5
Slæm	25	4,5	1,7
Fjöldi svara	553	100,0	
Tóku afstöðu	553	69,3	
Tóku ekki afstöðu	245	30,7	
Fjöldi svarenda	798	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,3		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 6. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á raforkumál á Vestfjörðum?

Sp. 6. Heilt yfir telur þú fyrirhugaða Hvalárvirkjun hafa góð eða slæm áhrif á raforkumál á Vestfjörðum?

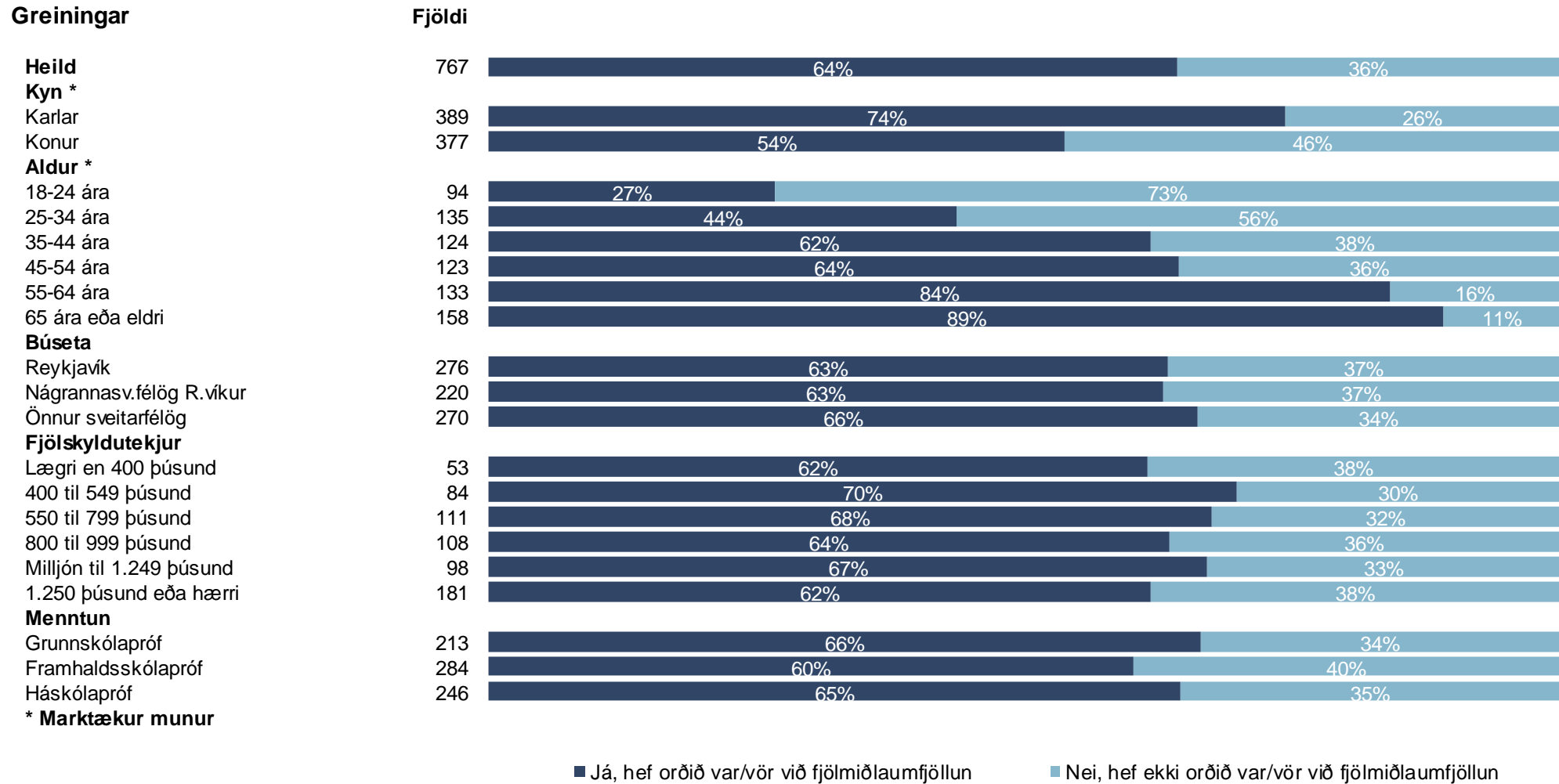

Sp. 7. Hefur þú á síðustu 12 mánuðum orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun um Hvalárvirkjun á Vestfjörðum?

	Fjöldi	%	+/-
Já, hef orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun	493	64,3	3,4
Nei, hef ekki orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun	274	35,7	3,4
Fjöldi svara	767	100,0	
Tóku afstöðu	767	96,1	
Tóku ekki afstöðu	31	3,9	
Fjöldi svarenda	798	100,0	

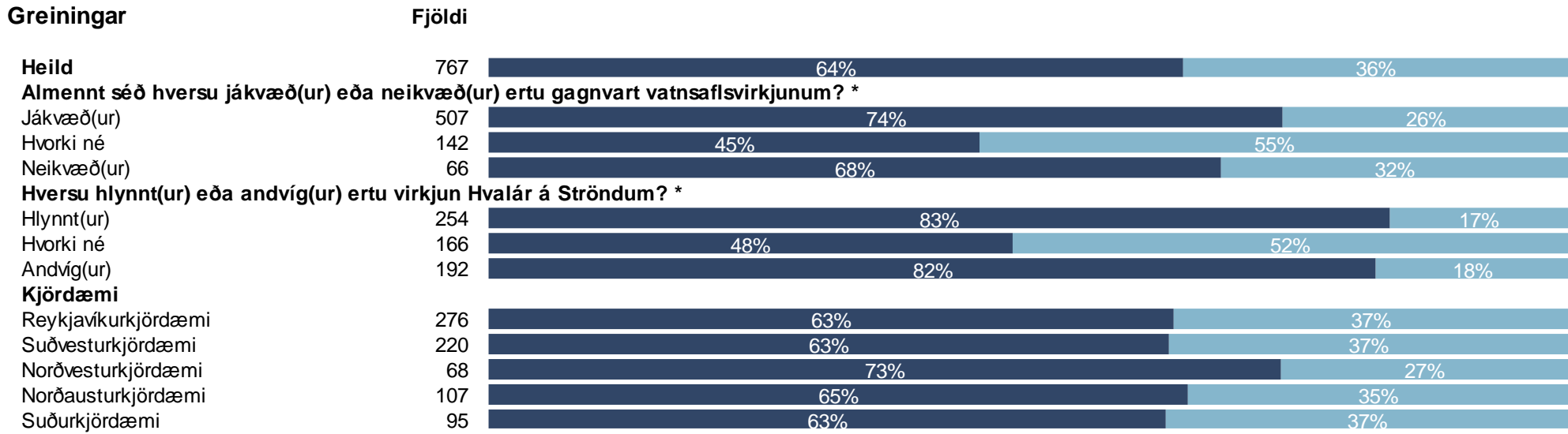
Sp. 7. Hefur þú á síðustu 12 mánuðum orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun um Hvalárvirkjun á Vestfjörðum?

■ Já, hef orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun

■ Nei, hef ekki orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun

Sp. 7. Hefur þú á síðustu 12 mánuðum orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun um Hvalárvirkjun á Vestfjörðum?

* Marktækur munur

■ Já, hef orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun ■ Nei, hef ekki orðið var/vör við fjölmiðlaumfjöllun

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

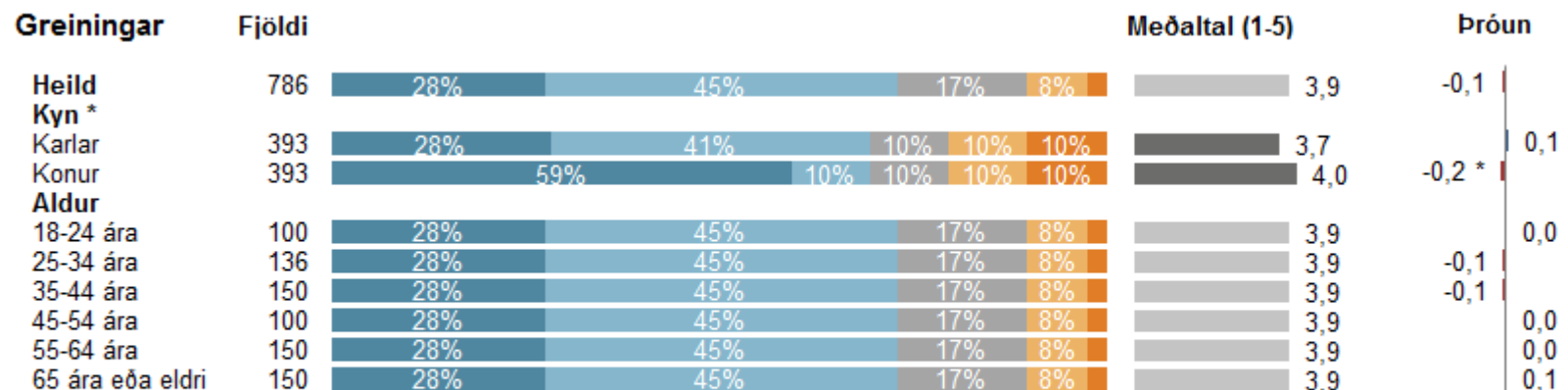
Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjórnumerktur, eins og í tilfalli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefnum en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 3,8). Stjórnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefnum en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	50,9%
Konur	49,1%

Aldur:

18-24 ára	4,9%
25-34 ára	12,0%
35-44 ára	16,3%
45-54 ára	18,9%
55-64 ára	20,9%
65 ára eða eldri	26,9%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	66,7%
Landsbyggðin	33,3%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	50,0%
Konur	50,0%

Aldur:

18-24 ára	12,4%
25-34 ára	17,1%
35-44 ára	16,8%
45-54 ára	16,7%
55-64 ára	16,8%
65 ára eða eldri	20,3%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,3%
Landsbyggðin	35,7%